

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
LEXICOLOGIA APLICADA

Coordinació: JULIA MUNE, JOAN

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	LEXICOLOGIA APLICADA			
Codi	101012			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Estudis Catalans i Occitans	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Estudis Hispànics: Llengua i Literatura	3	OBLIGATÒRIA	Només examen
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	JULIA MUNE, JOAN			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 64 Hores no presencials: 86			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARRERA BAIGET, AITOR	aitor.carrera@filcat.udl.cat	1	
JULIA MUNE, JOAN	jjulia@filcat.udl.cat	2	
SISTAC VICEN, RAMON	sistac@filcat.udl.cat	2	
SUÏLS SUBIRÀ, JORDI	suiils@filcat.udl.cat	1	

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és conèixer el component lèxic del llenguatge des del punt de vista del marc teòric corresponent, tot partint de la definició de la lexicologia com a disciplina i considerant la seva relació amb altres camps lingüístics (en especial semàntica, morfologia i sintaxi), amb una atenció particular per als procediments de creació lèxica, especialment en relació amb les llengües catalana i occitana. A la segona part del curs es tractarà el lèxic en el seu vessant pràctic, amb especial atenció a àrees aplicades i molt en particular a la lexicografia (general, catalana i occitana).

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reflexionar sobre la definició de lexicologia i la seva relació amb altres disciplines lingüístiques.
2. Adquirir els conceptes bàsics i la terminologia pròpia de la disciplina, i reflexionar
3. Conèixer els processos de formació de lèxic, els préstecs i els lèxics especialitzats.
4. Reflexionar sobre la lexicografia teòrica i els diferents tipus d'obres lexicogràfiques.
5. Conèixer el diccionari com a producte lingüístic (terminologia, estructura, tipologia).

Competències significatives

- Coneixement dels principis bàsics que sustenten el llenguatge humà. Coneixements i capacitats bàsiques de lingüística comparada.
- Capacitat d'analitzar i de reflexionar sobre aspectes sistemàtics de l'estructura i de l'ús de les llengües des de distintes perspectives d'anàlisi.
- Domini crític de les llengües de l'assignatura des de les diferents perspectives gramaticals.
- Coneixement de l'evolució històrica, externa i interna, de les llengües, i capacitat per a entendre i identificar diferents registres i variants dialectals.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Mòdul 1 (3h)

Introducció a la lexicologia

Definició de lexicologia i relació amb altres disciplines.

Unitats lèxiques. El concepte de paraula. El morfema.

Mòdul 2 (21h)

Processos de creació lèxica

Derivació, composició i parasíntesi.

Altres processos de formació.

Préstecs.

Formació de lèxics especialitzats.

Mòdul 3 (6h)

Lexicografia teòrica

Aproximació a la lexicografia.

Estructura del diccionari: macroestructura i microestructura.

L'article i les definicions. Les marques lexicogràfiques.

El diccionari com a obra lingüística.

Mòdul 4 (18h)

Lexicografia pràctica

Tipologia d'obres lexicogràfiques. Tipus de diccionaris.

Panorama històric de la lexicografia catalana.

Panorama històric de la lexicografia occitana.

Obres bàsiques de la lexicografia catalana i occitana actuals.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	D'acord amb el temari previst			24	
Seminaris (S)	Eminentment pràctics, preparen per a una aplicació específica			4	14
Pràctiques (P)	Les pràctiques d'aula contribueixen a consolidar l'adquisició de coneixements i metodologies			20	20
Treballs (T)	Treball de curs sobre lexicografia				40
Tutories (Tut)	Individuals o en petit grup, preparen per al treball de curs (T) i les pràctiques			12	12
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Prova escrita final			4	
TOTAL				64	86

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	As. Control d'assistència i participació	Control setmanal Coavaluació	O1	Classes presencials	15
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	TA. Examen final dels conceptes bàsics de la Lexicologia i la Lexicografia	Prova escrita	O2	M, S	35
Informe (In) / Treballs (T)	In 1. Presentació del treball In 2. Presentació de les Pràctiques T. Presentació del Treball	Control de participació i resultats (oral i escrit)	O3	S, P, T	10 + 40
Altres (A)					
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

MÒDULS 1-2: Lexicologia

- BRUGUERA, J. (1985) *Història del lèxic català*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- BRUGUERA, J. (2006) *Diccionari de la formació de mots*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- CABRÉ, M. T. (1994a) *A l'entorn de la paraula, I: Lexicologia general*. València, Universitat de València.
- CABRÉ, M. T. (1994b) *A l'entorn de la paraula, II: Lexicologia catalana*. València, Universitat de València.
- CABRÉ, M. T. / RIGAU, G. (1986) *Lexicologia i semàntica*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- CONCA, M. / GUIA, J. (2014) *La fraseologia. Principis, mètode i aplicacions*. Alzira: Bromera.
- ESPINAL, M.T. (2002) *Semàntica. Del significat del mot al significat de l'oració*, Barcelona, Ariel.
- FABRA, P. (1956) *Gramàtica catalana*, Barcelona, Teide.
- GÓMEZ CAPUZ, J. (1998) *El préstamo lingüístico: conceptos, problemas y métodos*. València, Universitat de València.
- GRÀCIA, L. (2000) *Configuración morfológica y estructura argumental: léxico y diccionario*, Zarautz, Euskal Herriko Unibertsitatea.
- LÉRAT, P. (1997) *Las lenguas especializadas*, Barcelona, Ariel.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, L. (2002) *Diccionari de formació de paraules*, Barcelona, Edicions 62.
- MASCARÓ, J. (1986) *Morfologia*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- MATTEWS, P.H. (1980) *Morfología. Introducción a la teoría de la estructura de la palabra*, Madrid, Paraninfo.
- REY, A. (1980) *La lexicologie*, Paris, Klincksieck.
- RIERA, C. (1992) *Manual de català científic*, Barcelona, Claret.
- RULL, X. (2004) *La formació de mots. Qüestions de normativa*, Vic, Eumo.
- RULL, X. (2008) *Els estrangerismes del català*, Tarragona, Universitat Rovira i Virgili.
- RULL, X. (2009a) *De la sufixació en català*, Benicarló, Onada.
- RULL, X. (2009b) *La composició culta en català*, Palma de Mallorca, Moll.
- VARELA ORTEGA, S. (2009) *Morfología léxica: la formación de palabras*. Madrid, Gredos.
- VENY, J. (1991) *Mots d'ahir i mots d'avui*. Barcelona, Empúries.

MÒDULS 3-4: Lexicografia

- AHUMADA LARA, I. (1989) *Aspectos de lexicografía teórica*, Granada, Universidad de Granada.
- BÉJOINT, H. (2000) *Modern lexicography: An introduction*, Oxford, Oxford University Press.
- BERGENHOLTZ, H. / TARP, S. eds. (1995) *Manual of specialised lexicography*, Amsterdam, John Benjamins.
- CABRÉ, M.T. (1992) *La terminologia*, Barcelona, Empúries.

- CABRÉ, M.T. coord. (1994) *Caplletra, 17: volum monogràfic sobre Lexicografia*, València, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.
- CABRÉ, M.T. / LORENTE, M. (1991) *Els diccionaris catalans de 1940 a 1988*. Barcelona, Universitat de Barcelona.
- CASARES, J. (1993) *Introducción a la lexicografía moderna* [1950], Madrid, CSIC.
- COLLIGNON, L. / GLATIGNY, M. (1978) *Les dictionnaires. Initiation à la lexicographie*, Paris, Cedic.
- COLON, G. / SOBERANAS, A.J. (1986) *Panorama de la lexicografia catalana*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- ESTEVE, F. et al. (2003) *Diccionaris, normativa i estàndard. Del Fabra al Diccionari de l'Institut*. Palma, Documenta Balear.
- HAENSCH, G. et al. (1982) *La lexicografía. De la lingüística teórica a la lexicografía práctica*, Madrid, Gredos.
- HARTMANN, R.R.K. / JAMES, G. (1998) *Dictionary of lexicography*, London / New York, Routledge.
- HAUSMANN, F.J. et al., eds. (1989-91) *Wörterbücher / Dictionaries / Dictionnaires*, 3 vols., Berlin, de Gruyter.
- HERNÁNDEZ, H. coord (1994) *Aspectos de lexicografía contemporánea*, Barcelona, Biblograf.
- LARA, L. F. (1996) *Teoría del diccionario monolingüe*, México, El Colegio de México.
- MARTÍNEZ DE SOUSA, J. (1995) *Diccionario de lexicografía práctica*. Barcelona, Biblograf.
- PORTO DAPENA, J.A. (2002) *Manual de técnica lexicográfica*, Madrid, Arco.
- RAFEL, J. (2005) *Lexicografia*. Barcelona, Ediuoc.
- RICO A. / SOLÀ, J. (1995) *Gramàtica i lexicografia catalanes: síntesi històrica*. València, Universitat de València.
- SOLÀ, J. ed. (1992) *Sobre lexicografia catalana actual*. Barcelona, Empúries.
- SOLER, J. (2006) *Definició lexicogràfica i estructura del diccionari*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.
- VILA, N. et al. (1999) *Así son los diccionarios*, Lleida, Universidad de Lleida.
- WÜSTER, E. (1998) *Introducción a la teoría general de la terminología y a la lexicografía terminológica*, Barcelona, Universitat Pompeu Fabra.